



Kada smo prije u Zvonu otvorili priču o [bjelovarskom podzemlju](#), znali smo da je nećemo moći ispričati samo u jednom ili dva teksta. Tako je ta priča u Zvonu dobila već nekoliko nastavaka i još uvijek nije završena. Zbog jednostavne činjenice: mnogi o podzemlju znaju ponešto, ali nitko u stvari ne zna sve i štoviše ne zna ništa pouzdano. U ovom tekstu nastavljamo s legendom o tajnim podzemnim kanalima i prolazima ispod Bjelovara.



Priče su nas dovele do zgrade nekadašnjeg zatvora ili među Bjelovarčanima popularno zvane »stari zatvor«. Ta zgrada, danas u lošem stanju, nalazi se na križanju Trumbićeve ulice i Ulice Matice hrvatske, a u njoj je sada nekoliko privatnih i nekoliko gradskih stanova. Tu već pedesetak godina stanuje 80-godišnja Sofija Kordić. Ona nam je rekla da se točno sjeća otvora u podzemlje koji je vodio sve do paviljona, od paviljona do crkve Svete Terezije Avilske (danas katedrala) pa sve do »starog« groblja (to jest, groblja Svetog Andrije) i u podzemlje kapelice na groblju. I sama kaže da je, dok je bila mlada, ulazila u podrum te zgrade gdje je bio hodnik koji je vodio prema paviljonu. Kako nam je rekla, moglo se ući dvadesetak metara u podzemlje do jednih željeznih vrata koja se nije moglo otvoriti. To njeno sjećanje potvrdio je i njezin sin Željko Megele, koji je još nadodao da su se oni kao klinci često igrali u podrumu zgrade i ljuljali se na lancima što su bili ostatak nekadašnjih tamnica. I prema njegovom mišljenju objašnjenje svrhe

postojanja podzemnih hodnika je jednostavno – oni su služili za to da u slučaju neprijateljskog probijanja gradskih zidina vojnici ne bi ostali u opkoljenju, nego da bi mogli podzemnih hodnicima izaći iz grada kako bi se organizirali i krenuli u osvajanje vlastitog grada. Prema njihovom pričanju pedesetih godina prošlog stoljeća su došli stručnjaci iz Zagreba i Beograda i pokušali otvoriti vrata, ali bez uspjeha. Kasnije je taj prolaz pao u zaborav, a na dijelu ulaza u njega sagrađena je betonska ploča na koju je proširen jednog od stanova u prizemlju zgrade.



I ISPOD PAVILJONA »NEČEG IMA«

Nastavili smo dalje putem legende o bjelovarskom podzemlju, do gradskog paviljona prema kojem po riječima Sofije i Željka vode podzemni hodnici od nekadašnjeg zatvora. Paviljon je izgrađen u ne tako davnoj prošlosti grada, 1943. godine, a prije je na njegovom mjestu bio bunar. Susretljivošću djelatnika poduzeća »Rotor«, koje ima ključeve od ulaza ispod paviljona, uspjeli smo ući u taj dio podzemlja. Iako smo očekivali da ćemo naći neki trag ulaza u legendarne hodnike – nismo ništa našli. I tu je sve zazidano i obnovljeno, a ulaz ispod paviljona je stavljen pod ključ. Dok nije bio zaključan koristili su ga narkomani za svoja noćna okupljanja, a danju bi se pokoji stariji dječak uputio u svoje istraživanje podzemlja, što je bilo opasno i to zbog zaostalih igala narkomana i zbog toga što vodi izravno do staroga podzemnog bunara koji je potpuno otvoren. Da se spriječi mogućnost nezgode i okupljanje narkomana gradska vlast je odlučila zaključati ulaz u podzemlje ispod paviljona, pojasnio nam je jedan od djelatnika »Rotor«. No, zazidavanja u tom dijelu sama po sebi sugeriraju da je tu »nešto bilo«.

TAJNA KRIPTE I ŽELJEZNIH VRATIJU

Autor Arhiv Zvona

Srijeda, 05 Lipanj 2013 09:02 - Ažurirano Srijeda, 05 Lipanj 2013 09:16

